

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 • 50 • 2009

SEKCJA CZWARTA

SPRAWA PALEWSKI przeciwko POLSCE
(Skarga nr 32971/03)

WYROK

STRASBOURG

20 stycznia 2009

ZAKOŃCZENIE
05/06/2009

W sprawie Palewski p. Polsce,
Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja) zasiadając jako Izba składająca się z
następujących sędziów:
Nicolas Bratza, Przewodniczący
Lech Garlicki,
Ljiljana Mijović
David Thór- Björgvinsson,
Ledi Bianku,
Mihai Poalelungi, sędziowie,
i Lawrence Early, Kanclerz Sekcji

Obradując na posiedzeniu zamkniętym w dniu 16 grudnia 2008 r.,
Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi (nr 32971/03) przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, na podstawie artykułu 34 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności („Konwencja”), przez obywatela polskiego, Pana Mirosława Palewskiego („skarżący”).
2. Rząd Polski („Rząd”) był reprezentowany przez swojego pełnomocnika, Pana J. Wołásiewicza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.
3. Skarżący zarzucił, że został pozbawiony prawa dostępu do sądu.
4. Dnia 5 listopada 2006 r., Przewodniczący Czwartej Sekcji zdecydował się powiadomić Rząd o wpłynięciu skargi. Zgodnie z artykułem 29 § 3 Konwencji, przyjęto, że sprawa zostanie rozpatrzona w tym samym czasie zarówno co do meritum, jak i co do dopuszczalności.

FAKTY

I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY

5. Skarżący, Pan Mirosław Palewski, urodził się w 1957 r. i mieszka w Koszalinie, Polska.
6. Dnia 1 sierpnia 200 r. i 13 lutego 2002 r. przy ul. Morskiej w Koszalinie, gdzie skarżący prowadzi działalność gospodarczą miał miejsce pożar.
7. Dnia 15 listopada 2002 r. skarżący wniósł do Sądu Okręgowego w Koszalinie pozew przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeniowemu Warta S.A. o zapłatę tytułem odszkodowania kwoty 545,918,65 polskich złotych (ok. 136,500 euro). W tym samym czasie wystąpił o zwolnienie z opłat sądowych.

8. Dnia 9 grudnia 2002 r. sąd nakazał skarżącemu zapłacić 28,896 PLN (ok. 7,228 EURO) tytułem wpisu sądowego.

9. Dnia 22 stycznia 2003 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie oddalił wniosek skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd uzasadnił swoje postanowienie następująco:

Pomimo prośby sądu, skarżący nie dostarczył informacji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. Dokumenty wspominają o SEDNO - Zakład produkcyjno-usługowy mieszczący się w Koszalinie przy ul. Morskiej. Jednakże z polisy ubezpieczeniowej wynika, że skarżący ubezpieczył dwa przedsiębiorstwa, oba mieszczące się w Koszalinie przy ul. Morskiej : Sedno Zakład produkcyjno-usługowy i Przedsiębiorstwo Prywatnej Komunikacji Samochodowej).

Dlatego nie jest jasne z jakim rodzajem działalności gospodarczej przy ul. Morskiej w Koszalinie związany jest skarżący (...).

Przedstawione przez skarżącego dokumenty przedstawiają, że otrzymał od Warty SA częściowe odszkodowanie w wysokości 360,572,68 polskich złotych [ok. 90,142 euro]. Według skarżącego taka suma nie rekompensuje poniesionych przez niego strat. Jednakże nie ma powodów by wiązać upadłość przedsiębiorstwa skarżącego z wypłaceniem tylko częściowego odszkodowania.

Następnie z okazanych deklaracji podatkowych przedsiębiorstwa SEDNO za okres od stycznia do października 2002 r. wynika, że skarżący wypracował ośmiocyfrowy zysk brutto i, w tym samym okresie, siedmiocyfrowy zysk netto. Pozwala to wnioskować, że stać skarżącego na zapłacenie opłat sądowych. Jednakże, brak informacji dotyczących majątku skarżącego uniemożliwia sądowi obiektywną ocenę jego sytuacji finansowej.”

10. Dnia 3 lutego 2003 r. skarżący wniósł zażalenie na postanowienie. Twierdził, że jego dochód netto za okres dziesięciu miesięcy w 2002 r. wyniósł 15,288 PLN (ok. 3,820 EURO), co- w przeciwieństwie do ustaleń sądu, było sumą pięciocyfrową- i musiał spłacić wierzytelność zabezpieczoną hipotecznie. Skarżący podkreślał, że posiadał tylko jedno przedsiębiorstwo – SEDNO Zakład produkcyjno-usługowy. Polisa ubezpieczeniowa wystawiona na Przedsiębiorstwo Prywatnej Komunikacji Samochodowej dotyczyła tej samej działalności gospodarczej tylko pod dawną nazwą. Na koniec skarżący stwierdził, że był zadłużony, a postępowanie egzekucyjne było w toku.

11. Dnia 29 kwietnia 2003 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił zażalenie skarżącego. Sąd nawiązał do faktu, że skarżący już otrzymał od ubezpieczyciela częściowe odszkodowanie w wysokości 360,572,68 PLN. Dalej sąd stwierdził, że jest to wystarczającym uzasadnieniem odmowy zwolnienia skarżącego z kosztów sądowych, ponieważ mógł on przeznaczyć środki na ten cel.

12. Następnie oświadczenie złożone przy zażaleniu zostało odesłane skarżącemu.

13. Dnia 14 października 2003 r. skarżący ponownie pozwał przed Sądem Okręgowym w Koszalinie Towarzystwo Ubezpieczeniowe Warta S.A za

niewypłacenie odszkodowania w wysokości 545,918,65 PLN (ok. 136,500 EURO) i wniósł o zwolnienie z kosztów sądowych.

14. Skarżący twierdził, że majątek przedsiębiorstwa został objęty postępowaniem egzekucyjnym, środki finansowe na jego koncie bankowym zostały zamrożone, a jego zadłużenie było znaczące. Żona nie pracowała, a dzieci chodziły do szkoły.
15. Dnia 19 listopada 2003 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie oddalił wniosek skarżącego o zwolnienie z kosztów sądowych. Postanowienie było dokładnie tak samo uzasadnione jak postanowienie z 22 stycznia 2003 r.
16. Dnia 26 listopada 2003 r. skarżący złożył zażalenie na powyższe postanowienie. Twierdził, że sąd niewłaściwie zinterpretował dokumentację przedstawioną w czasie, kiedy jego wniosek o zwolnienie z opłat sądowych był rozpatrywany po raz pierwszy w 2002 r. Po raz kolejny wyjaśnił swoją sytuację finansową.
17. Dnia 3 grudnia 2003 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie ogłosił upadłość przedsiębiorstwa skarżącego.
18. Dnia 15 stycznia 2004 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku odrzucił zażalenie skarżącego z dnia 26 listopada 2003 r. ze względu na brak podpisu sędziego przewodniczącego na postanowieniu z dnia 19 listopada 2003 r. Z uwagi więc na to, że postanowienie nie było należycie wydane, zażalenie skarżącego wniesione od nieistniejącego postanowienia zostało odrzucone.
19. Dnia 20 lutego 2004 r. Rejonowy Sąd w Koszalinie oddalił kolejną wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych. Ponownie uzasadnienie postanowienia brzmiało identycznie jak postanowienia z dnia 22 stycznia 2003 r.
20. Dnia 12 marca 2004 r. skarżący złożył zażalenie. Podkreślił, iż był właścicielem tylko jednego przedsiębiorstwa, SEDNO - Zakład produkcyjno-usługowy, którego upadłość ogłoszono. Na zakończenie podał, że był zadłużony i nie miał środków na utrzymanie rodziny.
21. Dnia 14 maja 2004 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku wydał postanowienie o zwolnieniu skarżącego z wszystkich opłat sądowych przewyższających 10,000 PLN (ok. 2,500 EURO). Sąd postanowił, że opłatę sądową w wysokości 28,896 PLN należało obniżyć. Sąd zauważył, że:

”Niemożliwym jest doszukanie się winy skarżącego w tym, że w 2000 r. wydał kwotę otrzymaną od pozwanego, tak samo jak w 2002 r. kwotę w wysokości 44,104,68 polskich złotych na uporanie się z poniesionymi szkodami i na wykonywanie czynności zawodowych, zamiast zbierać wystarczającą ilość środków na opłacenie kosztów sądowych. Biorąc pod uwagę upływ czasu i fakt, że ogłoszono upadłość skarżącego, wcześniejsze decyzje dotyczące zwolnienia go z opłat sądowych w oparciu o różne fakty, są nieistotne dla niniejszej sprawy.”

Sąd dalej twierdził, że pomimo że prawdą było, że skarżący był zadłużony i że z jego deklaracji podatkowych za okres od stycznia do października 2003 r., wynikała strata w kwocie 68,538,74 PLN (ok. 7,134 euro), oraz że ogłoszono upadłość jego

przedsiębiorstwa, to jednak tymczasowe problemy finansowe nie uzasadniały całkowitego zwolnienia skarżącego z opłat sądowych.

22. Dnia 16 czerwca 2004 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie zobowiązał skarżącego do zapłaty wpisu od pozwu w wysokości 10,000 PLN pod rygorem zwrotu.
23. Dnia 27 sierpnia 2004 r. Sąd Rejonowy w Koszalinie zwrócił pozew skarżącego ze względu na nieuiszczenie wpisu.

WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE I PRAKTYKA

24. Przepisy prawne mające zastosowanie w sprawie zostały przedstawione w akapitach 23-33 w wyroku Trybunału z dnia 19 czerwca 2001 r. w sprawie *Kreuz p. Polsce* (skarga nr 28249/95, ECHR 2001-VI); zob. także: *Podbielski i PPU Polpure p. Polsce*, nr 39199/98, § 29-39.

PRAWO

I. ZARZUT NARUSZENIA ARTYKUŁU 6 KONWENCJI

25. Skarżący powołując się na artykuł 6 § 1 Konwencji, podniósł zarzut, iż żądanie uiszczenia zbyt wygórowanego wpisu od pozwu spowodowało pozbawienie go dostępu do sądu w celu dochodzenia swoich praw obywatelskich.

Artykuł 6 § 1 Konwencji stanowi:

„Każdy ma prawo do sprawiedliwego ... rozpatrzenia jego sprawy przez ... sąd ... przy rozstrzygnięciu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym ...”

26. Rząd zakwestionował twierdzenie skarżącego.

A. Dopuszczalność

27. Rząd twierdził, że skarżący nie skorzystał z wszystkich dostępnych mu środków prawnych, ponieważ nie zwrócił się do Rzecznika Praw Obywatelskich o wniesienie kasacji w jego imieniu od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku.
28. Rząd utrzymywał, że środek ten, nawet jeśli jest mniej skuteczny niż kasacja wniesiona bezpośrednio przez skarżącego, istniał i mógł doprowadzić do pomyślnego zakończenia sprawy dla skarżącego. Rząd odwołał się do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2003 r., dotyczącego wolności słowa, a w szczególności zarzutu naruszenia artykułu 10 Konwencji. W tej sprawie Sąd Najwyższy orzekł, że pominięcie przez sąd apelacyjny rozpatrzenia zarzutu naruszenia artykułu 10 Konwencji, który został podniesiony w odwołaniu od wyroku sądu niższej instancji stanowi podstawę do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Kasacja w przytoczonej sprawie została wniesiona przez Rzecznika na korzyść dziennikarza.
29. Zdaniem Rządu kasacja złożona przez Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie skarżącego miała dużą szansę powodzenia ze względu na fakt, iż w tym

czasie władze krajowe wystąpiły z inicjatywą w kwestii zmiany przepisów odnoszących się do kosztów sądowych w sprawach cywilnych. W rezultacie w dniu 28 lipca 2005 r. Sejm uchwalił ustawę o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

30. Skarżący kwestinował argumenty Rządu.
31. Trybunał odwołał się do utrwalonej linii orzeczniczej, w myśl której możliwość wystąpienia z wnioskiem do Rzecznika Praw Obywatelskich o wniesienie kasacji nie może być uznana za skuteczny środek odwoławczy w prawie krajowym w świetle art. 35 Konwencji, z tego względu, że decyzja Rzecznika Praw Obywatelskich o wniesieniu kasacji ma charakter dyskrecyjny, w związku z czym obywatel nie ma prawa wystąpić do Rzecznika z żądaniem wniesienia kasacji na jego korzyść (zob. *Hajnrich p. Polsce*, skarga nr 44181/98, 31 maja 2001 r.; *Pachla p. Polsce*, skarga nr 48542/99, 7 listopada 2002 r.; *Zawadka p. Polsce*, skarga nr 48542/99, wyrok z dnia 7 listopada 2002 r., *Kozłowski p. Polsce*, skarga nr 23779/02, wyrok z dnia 23 stycznia 2007 r.).
32. Z uwagi na powyższe, Trybunał uznał, że skarżący wyczerpał wszystkie środki krajowe w myśl artykułu 35 § 1 Konwencji.
33. Trybunał zauważa, że skarga nie jest oczywiście bezzasadna w znaczeniu Artykułu 35 § 3 Konwencji. Dalej Trybunał zauważa, że nie jest ona również niedopuszczalna z jakichkolwiek innych powodów, dlatego musi zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum sprawy

1. Twierdzenia stron

(a) Rząd

34. Rząd podnosił, iż prawo dostępu do sądu nie ma charakteru absolutnego, a wymóg uiszczenia opłat sądowych związku ze sprawami cywilnymi nie może być rozpatrywany jako niezgodność z artykułem 6 Konwencji. Dalej Rząd zauważył, że wywiązanie się z obowiązku zapewnienia skutecznego prawa dostępu do sądu gwarantowanego w art. 6 Konwencji nie oznacza jedynie braku ingerencji, ale może również wymagać od państwa podjęcia różnych form działania. Jednakże, ani nieograniczone prawo do otrzymywania od państwa bezpłatnej pomocy prawnej w sporze cywilnym, ani prawo do bezpłatnego postępowania w sprawach cywilnych nie może być wyinterpretowane z przepisów tego artykułu.
35. W świetle szczególnych okoliczności sprawy Rząd w pierwszej kolejności podkreślił, że biorąc pod uwagę wartość przedmiotu sporu, opłata sądowa żądana od skarżącego nie była ani wygórowana ani arbitralnie ustalona.
36. Rząd wskazywał, że skarżący nie udowodnił należycie władzom krajowym swojej złej sytuacji finansowej. Zdaniem Rządu skarżący nie spełnił warunków koniecznych do zwolnienia, wymienionych w artykule 113 § 1 kodeksu

postępowania cywilnego. Treść jego oświadczenia majątkowego była niejasna. Skarżący nie dołożył należytej staranności, wymaganej od powoda w postępowaniu cywilnym. Następnie Rząd stwierdził, że skarżący nie przedstawił kluczowej dokumentacji potwierdzającej jego złą sytuację finansową pomimo, że to na nim spoczywał ciężar dowodu.

37. Ponadto Rząd zauważył, że sąd krajowy dokonał w sposób prawidłowy oceny wniosku skarżącego o zwolnienie z opłaty sądowej. Sądy dokładnie zbadały wniosek, a skarżący miał odpowiednią ilość czasu na dostarczenie informacji o jego sytuacji finansowej i rodzinnej. Rząd dalej zwrócił uwagę na brak współpracy ze strony skarżącego oraz brak proceduralnych ograniczeń utrudniających skarżącemu „dostęp do sądu”.
38. Rząd zaznaczył, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku zwolnił skarżącego z opłacania większej części opłaty sądowej wnoszonej przy złożeniu pozwu. Jako że skarżący domagał się 545,918,65 polskich złotych, ostateczna opłata w wysokości 10,000 polskich złotych stanowiła zaledwie 1,8% wartości przedmiotu sporu. Rząd zwrócił uwagę na fakt, iż skarżący otrzymał od Towarzystwa Ubezpieczeniowego częściowe odszkodowanie w wysokości 360,572,68 polskich złotych, w związku z czym skarżący był w stanie zebrać ostateczną kwotę w wysokości 10,000 polskich złotych. Z punktu widzenia Rządu równowaga pomiędzy interesem skarżącego, a interesem państwa nie została utrzymana.
39. Podsumowując, Rząd wystąpił do Trybunału o rozstrzygnięcie, iż nie doszło do naruszenia art. 6 Konwencji .

(b) Skarżący

40. Skarżący podważał twierdzenia Rządu, wskazując, że polskie sądy działały arbitralnie, a swoje decyzje wydały w oparciu o dowolną ocenę jego sytuacji finansowej. Utrzymywał, że przedstawił krajowym sądom wszystkie właściwe dokumenty pozwalające na należyłą ocenę jego sytuacji finansowej.
41. Skarżący twierdził, że krajowe sądy odmawiając mu zwolnienia z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych źle zinterpretowały jego argumenty i w konsekwencji źle oceniły fakty. Przykładowo Sąd Okręgowy pomylił się w ocenie jego majątku oraz dochodów i wykazał siedmio- zamiast pięciocyfrowy dochód netto. Następnie twierdził, iż Sąd Apelacyjny niedokładnie przeczytał jego wniosek o zwolnienie go z opłat sądowych, ponieważ postanowienie wydane przez ten Sąd zawierało te same błędy jakie były w postanowieniu Sądu Okręgowego.
42. Skarżący twierdził, że w wyniku błędów sądów krajowych zbankrutował. (brak tekstu)
43. Podkreślił też, że w przeciwieństwie do opinii Rządu, nie był w stanie uiścić wpisu od pozwu w wysokości 10,000 polskich, ponieważ w międzyczasie stał się niewypłacalny, był poważnie zadłużony, a w postępowaniu upadłościowym syndyk odmówił mu wypłaty 10,000 polskich złotych.

2. Ocena Trybunału

(a) Zasady ogólne

44. Trybunał zauważa, że w wyrokach w sprawach Kreuz p. Polsce (cyt., § 60) i Podbielski i PPU Polpure p. Polsce (cyt. § 64) rozstrzygał, czy wymóg uiszczenia opłaty sądowej, której wysokość zależy od wartości przedmiotu sporu (opłata stosunkowa) przy wnoszeniu pism procesowych do sądów cywilnych nie stanowi ograniczenia prawa dostępu do sądu.
45. W związku z tym Trybunał stwierdził, że wysokość wpisu oceniona w świetle szczególnych okoliczności sprawy, w tym zdolności skarżącego do jej uiszczenia, etapu postępowania na którym nałożono obowiązek, stanowią czynniki istotne przy ocenie, czy osoba może czy też nie korzystać z przysługującego jej prawa do sądu..

(b) Zastosowanie powyższych zasad do przedmiotowej sprawy

46. W przedmiotowej sprawie skarżący musiał zrezygnować z dochodzenia swoich praw w postępowaniu przed sądem cywilnym, ponieważ nie był w stanie uiścić wpisu od pozwu w wysokości 10,000 polskich złotych (ok. 2,500 euro). W związku z tym Trybunał stwierdza, że pomimo, iż ostatecznie suma żądana od skarżącego została w dużym stopniu zmniejszona w porównaniu z poprzednio żadaną, to wysokość żądanej opłaty, jeśli popatrzeć na nią z perspektywy skarżącego, który stał się niewypłacalny, suma ta w dalszym ciągu była znacząca.
47. Prawdą jest, że skarżący był przedsiębiorcą. Jednakże, odpowiednie sądy ustalając koszty sądowe polegały w znaczącym stopniu na założeniu, że prowadzenie działalności gospodarczej może implikować konieczność prowadzenia sporów na drodze sądowej. Na tej podstawie stwierdzono, że skarżący powinien był zabezpieczyć odpowiednie środki na wypadek konieczności opłacenia kosztów sądowych (zob. powyżej akapit 11).
48. Trybunał zauważył, że ustalenia sądów krajowych dotyczące sytuacji finansowej skarżącego okazały się być oparte na fakcie, że otrzymał on od pozwanego odszkodowanie w wysokości 360,572,68 polskich złotych z tytułu pożaru (zob. powyżej akapit 9,11,15 i 19). Może wystąpić sytuacja, w której nie będzie nieracjonalnym, aby sąd krajowy żądał od powoda zabezpieczenia środków finansowych na wypadek postępowania sądowego, w sytuacji gdy powód zamierza wystąpić przeciwko temu samemu pozwanemu i w związku z tym samym przedmiotem sporu, co w pierwszej instancji. Jednakże Trybunał zgadza się z uzasadnieniem postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 14 maja 2002 r., że wypłacone skarżącemu odszkodowanie stanowi jego jedyny majątek i nie może być on obwiniany za wykorzystanie go do wyrównywania odniesionych strat i usiłowanie podtrzymania swojego przedsiębiorstwa zamiast przeznaczenia jego części na opłacenie kosztów sądowych (zob. powyżej akapit 21).
49. Ponadto, z postanowień sądów krajowych wynika, że sędziowie opierali się raczej na hipotetycznych możliwościach zarobkowych aniżeli na dostarczanych przez skarżącego faktach. Trybunał zauważa, iż skarżący został częściowo zwolniony z opłaty kosztów sądowych (zob. powyżej akapit 21). Jednakże żądana

suma w dalszym ciągu była dla skarżącego zbyt wysoka. Skarżący był poważnie zadłużony, ogłoszono upadłość, nieprzerwanie ponosił straty, a jego majątek został przejęty (zob. powyżej akapit 14, 17, 20 i 21).

50. Prawdą jest, że zbieranie i ocena dowodów pozostaje w wyłącznych kompetencjach sądów krajowych, a zadaniem Trybunału jest zbadanie, czy właściwe sądy wykonywały swoją władzę zgodnie z artykułem 6 § 1 Konwencji. Jednakże w niniejszej sprawie Trybunał zauważa, iż władze sądowicze odrzuciły argumenty skarżącego, iż był on niezdolny do uiszczenia opłaty sądowej, bez zgromadzenia lub rozważania jakiegokolwiek dowodu zaprzeczającego faktom podanym przez skarżącego w oświadczeniu o stanie majątkowym.

Dodatkowo Sąd Apelacyjny przyjął założenie, że skarżący nie przedłożył wszystkich dokumentów w celu udowodnienia jego sytuacji.

51. W odniesieniu do argumentacji Rządu, że wysokość opłaty sądowej nie może być uznana za nieproporcjonalną z uwagi na wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie, Trybunał zauważa, że nie zostało nigdzie zasugerowane, żeby żądanie było bezzasadne. Trybunał zauważa, że władze sądowe nie odmówiły zwolnienia z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych ze względu na bezzasadność roszczenia.

52. Trybunał zauważa również, że według polskiego prawa zwolnienie z kosztów sądowych może być w każdej chwili cofnięte przez sąd, jeśli przestały istnieć powody uzasadniające zwolnienie. Umożliwienie skarżącemu wniesienia pozwu nie oznaczało, iż polskie sądy nie mogłyby zażądać uiszczenia opłat sądowych, jeśli sytuacja finansowa skarżącego uległaby poprawie.

53. Po dokonaniu całościowej oceny faktów przytoczonych w sprawie oraz mając na uwadze fundamentalne znaczenie prawa do sądu w demokratycznym społeczeństwie, Trybunał uważa, że sądy krajowe nie zapewniły odpowiedniej równowagi pomiędzy, z jednej strony, interesem państwa w ściąganiu opłat sądowych związanych z rozpatrywaniem spraw, a z drugiej strony, interesem skarżącego w dochodzeniu praw przed sądem.

Żądanie uiszczenia przez skarżącego wpisu od pozwu skutkowało odstąpieniem przez skarżącego od wniesienia pozwu i w konsekwencji brakiem rozpatrzenia sprawy przez sąd. To, zdaniem Trybunału, naruszyło samo istotę jego prawa dostępu do sądu.

54. Mając na uwadze powyższe Trybunał uznał, że nałożenie opłat sądowych na skarżącego stanowiło nieproporcjonalne ograniczenie jego prawa dostępu do sądu. Trybunał orzekł, iż miało miejsce naruszenie artykułu 6 § 1 Konwencji.

II. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

55. Artykuł 41 Konwencji stanowi:

„Jeżeli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów oraz jeśli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie..”

A. Szkoda

56. Skarżący domagał się ponad 4,545,018,64 polskich złotych z tytułu szkody majątkowej. Na sumę tę składa się kwota 545,018,65 polskich złotych dochodzona w sprawie przeciwko towarzystwu ubezpieczeniowemu, kwota należnych odsetek ustawowych od żądanej kwoty liczonych od dnia 15 listopada 2002 r., kwota utraconych dochodów (2,5000,000 polskich złotych) oraz kwota utraconych korzyści (1,000,000 polskich złotych).
57. Ponadto skarżący wnosiło o przyznanie odszkodowania w wysokości 1,3000,000 polskich złotych z tytułu cierpień psychicznych i pogorszenia stanu zdrowia. Na zakończenie skarżący wniósł o zasądzenie comiesięcznej renty w wysokości 1,500 euro.
58. Rząd nie odniósł się do powyższych żądań.
59. Trybunał nie dopatrywał się związku pomiędzy stwierdzonym naruszeniem a domniemaną materialną szkodą. Trybunał nie może spekulować na temat wyników postępowania zainicjowanego przez skarżącego, Z tego względu Trybunał odrzuca żądanie skarżącego w całości.
60. Jednakże, Trybunał przyznaje, że samo stwierdzenie naruszenia nie może stanowić rekompensaty. Trybunał stwierdza, że skarżący poniósł szkodę niemajątkową. Trybunał, dokonując oceny na zasadzie słuszności oraz mając na względzie okoliczności sprawy, zasądził na rzecz skarżącego kwotę 4,000 euro.

B. Koszty i wydatki

61. Skarżący nie wystąpił z roszczeniem z tytułu zwrotu poniesionych kosztów i wydatków, zarówno w postępowaniu przed sądami krajowymi jak i Trybunałem.

C. Odsetki za zwłokę

62. Trybunał uznaje za właściwe aby odsetki z tytułu nieterminowego wypłacenia zasądzonych kwot były ustalone zgodnie ze stopą równą końcowej stopie procentowej Europejskiego Banku Centralnego, obowiązującej w okresie zwłoki, powiększonej o trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYN TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. Uznaje, skargę za dopuszczalną
2. Uznaje, iż doszło do naruszenia Artykułu 6 § 1 Konwencji.
3. Uznaje, iż
 - (a) pozwane Państwo ma wypłacić skarżącemu, w ciągu trzech miesięcy od dnia, kiedy wyrok stanie się prawomocny zgodnie z artykułem 44 § 2 Konwencji, kwotę 4,000 euro (cztery tysiące euro) plus jakikolwiek podatek jaki może być od tej sumy

- pobrane, z tytułu poniesionej szkody niematerialnej. Wskazana suma będzie przeliczona na złotówki według kursu z dnia realizacji wyroku,
- (b) od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty płatne od tej sumy będą zwykłe odsetki według stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego na koniec dnia, plus trzy punkty procentowe;
- 3.Oddala pozostałą część roszczenia skarżącego o zadośćuczynienie.
- 4.Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie dnia 3 lutego 2009 r, zgodnie z artykułem 77 § 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

Lawrence Early
Kancierz

Nicolas
Przewodniczący

Bratza